

SOCIOLOGIA ANTÀRTICA

Carme Lafay

Era el desè dia de la meva estada en un vaixell que vorejava la península antàrtica amb cinquanta passatgers a bord, tots ells del nord d'Europa, Estats Units i Austràlia. Al vespre, després de sopar, carregada amb música i lectura, em vaig dirigir al bar i vaig seure sola en un racó. Pels auriculars sonava una melodia dolça de Montsalvatge i la novel·la se'm va endur en un món de naufragis, maragdes i cartes nàutiques. Una onada de felicitat absoluta em va córrer per les venes, felicitat que es va esmicolar de sobte per una presència al meu costat.

—*Hello*, Carme. No et voldria molestar.

He observat que els qui pronuncien aquestes paraules saben que molesten , però els és igual, només és un formulisme. Em vaig fixar en l'intrusa: grassoneta, mirada de pal·lidesa nòrdica, somriure protector; una passatgera que m'era familiar tot i que només havíem creuat unes paraules de cortesia.

—*Yes?*—vaig dir tancant el llibre i traient-me l'auricular del seu costat.

A ella li costava arrencar, es va tornar a disculpar, i a mi em va semblar que es tractava d'alguna cosa important. Finalment es va aclarir la gola i va exposar amb senzillesa:

—Sóc una persona observadora, i aquests últims dies em sembles trista, absent.

La dona mostrava un rostre preocupat que, per dins, em va arrencar un somriure mentre em preguntava quin delicte havia comès. Vaig repassar mentalment els fets.

Aquella tarda havíem sortit tots d'excursió en Zòdiac, quedant-nos més de dues hores en un entorn fred i hostil, amenitzat per la presència de cinc balenes femelles amb les seves cries respectives, que jugaven a pocs metres de la pneumàtica. Tot i que pugui

sorprendre, jo no estava gaudint com els altres d'aquell espectacle magnífic i insòlit. Un vent glaçat s'acarnissava sobre els meus ossos, colant-se entre les cinc capes de roba que duia de cintura en amunt i de les tres que em cobrien les cames. En un moment donat vaig deixar de sentir els dits del peus i em vaig imaginar que les falanges de l'avant-peu s'havien després; probablement, en descalçar-me, trobaria deu trossets de dit mort dins dels mitjons. A més, estava assegurada a la pneumàtica de forma inestable sobre la natja dreta degut a que l'esquerra lluïa un hematoma de certa consideració, record d'una relliscada per les escales del vaixell a causa d'una làmina de glaç traïdora. La nostra Zòdiac s'havia quedat sense motor en mig del mar i una dona obesa d'uns setanta anys botava, suposo que d'emoció, mentre jo temia que ens enviés a tots a l'aigua, la temperatura de la qual devia rondar els zero graus. A mi els jocs de les balenes m'inclinaven al recolliment, però devia de ser l'única, donat que els meus nou companys cridaven exaltats i manipulaven uns equips fotogràfics que s'estaven quedant sense bateria: clic, clic, clic, oh!, clic, clic, clic, uau!, clic, clic, clic, mai got!, uóndaful!, greit! Em vaig preguntar què pensarien les estrelles de la festa d'aquella contaminació acústica en el seu territori.

La passatgera salva-dones-en-crisi, aliena als meus pensaments, seguia insistint: «La nit de la barbacoa que ens van organitzar a la coberta, t'estaves divertint tant...». És clar, vaig dir-me. Alguns, quan sentim música ballable, en llancem a la pista, sobre tot si som mediterranis i el que sona és una rumba. Imitant a la *bailaora* de flamenc que vaig ser fa anys, vaig acaparar la atenció dels «clic, clic, clic, oh!, clic, clic, clic, uau!», gairebé tant com les balenes.

Aquella dona seguia immòbil al meu costat, i encara va afegir que la vigília jo m'havia quedat sola al vaixell i que ningú en sabia el motiu.

Em va semblar una tasca molt feixuga fer-li entendre a aquella mare improvisada que necessitava recuperar el meu espai durant unes hores. El dia en qüestió vaig passejar per la coberta sense

topar-me amb ningú, vaig escoltar el xipolleig de l'aigua contra el casc del vaixell, gaudir en silenci del paisatge de muntanyes y glaç i romandre llegint en el bar anormalment desert, que potser enyorava la sorollosa concurrència que l'omplia a totes hores, dedicada en cos i ànima a bolcar les fotos de les màquines als ordinadors i a comentar-les en grup.

Llavors vaig pensar que hi ha qui s'estima més la calidesa del grup, com els pingüins —fins a cinc-cents mil exemplars en un sol emplaçament— i d'altres que s'assemblen més a l'ós polar que campa pel seu compte. I que és probable que la majoria de pingüins no entengui gaire bé l'ós... i a l'inrevés.

Passatge de Drake, febrer 2008